

यादृच्छिक कारखाने निरीक्षण योजनेस
(Randomization Inspection Scheme)
मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,
शासन परिपत्रक क्र. एफएसी-२०१५/प्र.क्र.११८/काम-४
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- १७ मार्च, २०१६.

पहा :- शासन परिपत्रक क्र. एफएसी-२०१५/प्र.क्र.११८/काम-४, दिनांक २२/०६/२०१५.

परिपत्रक

"मेक इन इंडिया" च्या धर्तीवर "मेक इन महाराष्ट्र" अभियान राबविण्याचा संकल्प राज्य शासनाने सोडला असून त्या अंतर्गत उद्योग क्षेत्राला चालना देण्यासाठी, कारखान्याचे गुणनियंत्रण करण्यासाठी तसेच कारखान्यात काम करणाऱ्या कामगारांचे हित जोपासण्यासाठी विशिष्ट कार्यप्रणाली राबविण्यात यावी, असे शासनाचे धोरण आहे. त्या अनुषंगाने कारखाने अधिनियम १९४८ ची प्रभावी अंमलबजावणी व्हावी यासाठी कारखान्यांचे यादृच्छिक निरीक्षणे (Random Inspection) करण्याच्या अनुषंगाने यादृच्छिक कारखाने निरीक्षण योजनेस (Randomization Inspection Scheme) संदर्भाधीन शासन परिपत्रकान्वये शासनाने मान्यता दिली आहे.

संदर्भाधीन दिनांक २२.०६.२००१५ च्या शासन परिपत्रकातील मुद्दा क्र.२ राज्यस्तरीय निरीक्षण समितीची (SLIA) कार्यपध्दतीमधील कार्यपध्दती क्र.१ मध्ये उद्धृत केलेल्या कार्यपध्दतीमध्ये पुढीलप्रमाणे अंशतः बदल करण्यात येत आहे.

कार्यपध्दती क्र.१

सदरहू राज्यस्तरीय निरीक्षण समिती The Maharashtra Factories (Control of Industrial Major Accidents hazardous) Rules, २००३ च्या कलम २ (डी) च्या अंतर्गत येणारे अतिधोकादायक कारखाने, कारखाने अधिनियम, १९४८ च्या कलम २ (सीबी) च्या अंतर्गत येणारे धोकादायक कारखाने व रासायनिक कारखाने वगळून तसेच कारखाने अधिनियम, १९४८ मधील कलम ८५ अंतर्गत येणारे नोंदणीकृत सॉ मिल्स व पॉवर लूमस वगळून इतर उर्वरीत कारखान्यांपैकी २० टक्के कारखान्यांचे यादृच्छिक पध्दतीने (Randomization Inspection Scheme) वर्षातून एकदा निरीक्षण करील.

कोणत्याही प्रकारच्या कारखान्यात अपघात झाल्यास किंवा कारखान्याबाबत तक्रार प्राप्त झाल्यास या अधिनियमांतर्गत कारखाने निरीक्षकांकडून देण्यात येणारी भेट किंवा तपासणी ही यादृच्छिक पध्दतीने (Randomization Inspection Scheme) करण्यात येणाऱ्या निरीक्षण योजनेचा भाग असणार नाही.

तसेच अतिधोकादायक कारखाने, धोकादायक कारखाने व रासायनिक कारखाने या सर्व कारखान्यांचे वर्षातून एकदा यादृच्छिक पध्दतीने (Randomization Inspection Scheme) निरीक्षण करण्यासाठी निवड करण्यात येईल. म्हणजेच अतिधोकादायक कारखाने, धोकादायक कारखाने व रासायनिक कारखाने या सर्व कारखान्यांचे प्रत्येक वर्षी निरीक्षण करण्यात येईल.

यादृच्छिक पद्धतीने कारखान्याचे निरीक्षण करावयाच्या सदंर्भातील राज्यस्तरीय समितीची संरचना व इतर कार्यपद्धती संदर्भाधीन शासन परिपत्रक दिनांक २२.०६.२०१५ मध्ये उद्धृत केलेल्या कार्यपद्धतीप्रमाणेच राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०३१७१६३७२६६८१० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(पो. द. देशमुख)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.राज्यपाल यांचे सचिव.
- २) मा. मुख्यमंत्री, यांचे प्रधान सचिव.
- ३) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) प्रधान सचिव (कामगार), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग.
- ५) प्रधान सचिव (उद्योग), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग.
- ६) प्रधान सचिव (उर्जा), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग.
- ७) महासंचालक, प्रसिध्दी संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई यांना सदर शासन निर्णयाला व्यापक प्रसिध्दी देण्याच्या विनंतीसह.
- ८) सह सचिव (कामगार), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग.
- ९) सर्व सह सचिव / उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग.
- १०) मंत्रालयीन सर्व विभाग.
 - ११) कामगार आयुक्त, मुंबई
 - १२) संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, मुंबई. } यांना कळविण्यात येते की,
 - १३) सर्व अप्पर/सह/उप सहाय्यक संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व } त्यांनी सदर परिपत्रकास
 - आरोग्य संचालनालय } व्यापक प्रसिध्दी दयावी. तसेच
 - } कार्यालयातील नोटीस
 - } बोर्डवर परिपत्रकाची प्रत
 - } प्रदर्शित करावी.
- १४) निवड नस्ती (कामगार-४)